

Biblická hodina – 07.11.2024

Suspírium: „Asa volal k Hospodinovi, svojmu Bohu: „Hospodin, jedine ty môžeš pomôcť v boji medzi silným a bezmocným. Pomôž nám, Hospodin, Bože náš, veď na teba sa spoliehame.“ (R 7,11) Amen.

Začiatočná pieseň: Žalm č. 89: 7-14. veršov: „Hospodin je štít...“

Modlitba: Ďakujeme Ti Pane náš nebeský, že Ty nás učíš bojovať proti hriechu, ale nie vlastnou silou a vlastnými prostriedkami, ale mocou Tvojho Slova a Ducha Svätého, ktorí vznecujú evanjelium života do našich srdc. Vyznávame, že naším najväčším hriechom je to, že v každej chvíli by sme mohli byť pohotoví a poháňaní Tvojou milosťou zjavenej v Ježišovi Kristovi, v našom Pánovi, ale luky, šípy, hroty v našich rukách nám to nedovolia. Riešime si život vlastnými slovami, skutkami, opomenutím, a tým hrešíme proti Tvojej preveľkej svätosti. Vyznávame, že všetko je nám cennejšie ako to, aby si nás Ty sám riadil a viedol. Prosíme, aby si nám vložil i v tomto spoločenstva do života živé Slovo, ktoré nás, umrtných svetom, preberie a vedie tak, aby sme žili len pre Teba skrze služby Ježiša Krista. V Jeho mene prosíme, vypočuj nás, a prijmi nás tak, ako stojíme dnes pred Tebou. Amen.

Biblický text: Prvá kniha Samuelova 13. kapitola: „Šaul bol už rok kráľom. V druhom roku vlády nad Izraelom si zvolil spomedzi Izraela tritisíc mužov: dvetisíc ich bolo so Šaulom v Michmáse a v Bételskom pohorí, tisíc s Jonatánom v Benjamínovej Gibe. Zvyšok ľudu poslal domov. Jonatán pobil filištínsku hliadku v Gebe a Filištínci sa to dozvedeli. Šaul dal trúbiť na roh po celej krajine a povedal: „Nech počujú Hebreji!“ Celý Izrael sa do počul správu, že Šaul pobil filištínsku hliadku. Tým sa Izrael sprotivil Filištíncom. Ľud dostal výzvu ísť za Šaulom do Gilgálu. Filištínci sa zhromaždili do boja proti Izraelu. Mali tridsaťtisíc vozov, šesťtisíc jazdcov a ľudu toľko ako piesku na morskom pobreží. Tí pritiahli a utáborili sa v Michmáse, východne od Bét-Avenu. Keď izraelskí muži videli, že sú v tiesni a že sa k nim blíži nepriateľ, poukryovali sa do jaskýň, do skalných trhlín, do dutín a jám. Hebreji prešli cez Jordán do krajiny Gádu a Gileádu. Šaul zostával v Gilgále a ľud, čo prišiel za ním, sa chvel strachom. Vyčkával ešte sedem dní do času, ktorý určil Samuel. Samuel však do Gilgálu neprichádzal a ľud sa začal rozchádzať. Šaul prikázal: „Prineste mi spaľovanú obeť a obeť spoločenstva.“ Tak obetoval spaľovanú obeť. Po jej skončení prišiel Samuel. Šaul mu vyšiel v ústrety, aby ho pozdravil. Samuel sa spýtal: „Čo si to urobil?“ Šaul odvetil: „Videl som, že ľud odo mňa odchádza, ty si na stanovený čas neprišiel a Filištínci sa zhromaždili v Michmáse. Pomyslel som si: ‚Filištínci zídu teraz ku mne do Gilgálu a dosiaľ som si nenaklonil Hospodinovu tvár.‘ Tak som sa odhodlal priniesť spaľovanú obeť sám.“ Samuel povedal

Šaulovi: „To bolo od teba nerozvážne. Nezachoval si príkaz, čo ti dal Hospodin, tvoj Boh. Hospodin by bol teraz natrvalo upevnil tvoju kráľovskú moc nad Izraelom. Takto tvoje kráľovstvo neobstojí. Hospodin si už našiel muža podľa svojho srdca a ustanovil ho za vojvodu svojho ľudu, pretože si nesplnil jeho príkaz.“ Nato Samuel vstal a odišiel z Gilgálu do Benjamínovej Gibey. Šaul spočítal tých, čo zostali pri ňom; bolo ich asi šesťsto mužov. Šaul, jeho syn Jonatán a ľud, čo zostal s nimi, sa usadil v Benjamínovej Gebe, kým Filištínci táborili v Michmáse. Z tábora Filištíncov vyrazila skupina záškodníkov v troch oddieloch. Jeden oddiel zamieril k Ofre a do kraja Šual, druhý sa vydal smerom k Bét-Chorónu a tretí k územiu s výhľadom na Ceboímske údolie, obrátené k púšti. V celej izraelskej krajine sa nenašiel nijaký kováč. Filištínci si totiž povedali: „Hebreji si nesmú zhotovovať meče ani kopije.“ Preto všetci Izraeliti chodili k Filištíncom naostriť si pluh, motyku, sekeru alebo kosák. Naostrenie pluhu a motyky stálo jeden pím, naostrenie sekery a hrotu tretinu šekla. Keď došlo k boju, nikto z ľudu, čo bol so Šaulom a Jonatánom, nemal pri sebe meč alebo kopiju. Mal ich len Šaul a jeho syn Jonatán. Hliadka Filištíncov vyšla k michmáskemu priesmyku.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

1-4.verše: Časovým údajom o kraľovaní Šaula sa oficiálne začína datovanie obdobia kráľovstva v živote Izraela. Toto obdobie potrvá až do násilného babylonského zajatia. Začiatok a zánik kráľovstva. „*Ježiš Kristus je ten istý včera, dnes i naveky.*“ (Žid 13,8) Kráľovstvo Ježiša Krista. Kráľovstvo pozemských kráľov. Nadčasové panovanie Krista. Časom zasiahnuté panovanie. Obmedzená moc a neobmedzená mocnosť. Aký veľký rozdiel. Šaul rozšíril svoje územie. Ovláda pohorie okolia Bételu. Vojsko je malé a aj má zostať malé. Zo Šaulom zostávajú len tí, ktorých si vyvolil. Prvýkrát je tu spomenutý Jonatán a spojený s Benjamínskou Gibeou. Malý počet vojakov. Hŕstka ľudu. Úspech v boji nezávisí od počtu vojakov, ale od toho, či Hospodin bude bojovať s nimi. Šaul koná. Miestodržiteľ Filištíncov je v jeho rodnom kraji, a kým tam bude, to znamená, že územie patrí im. Nadvládu Filištíncov nemôžu prijať. Nadvládu pohanov nemôžu akceptovať. Celá zem patrila Filištíncom. Celé územie patrilo iným. Jonatán však zabil Filištínca, miestodržiteľa a tým vyhlásil vojnu. Je to teroristický útok a začiatok ukrutného boja. Jonatán povoláva do boja Hebrejov. Je to roztrúsene žijúci národ. Šaul síce dá zatrúbiť na roh, a volá k činom celý národ, ale národ je zvolaný do Gilgálu. Je to zlá stratégia, ako keby tento národ nebol jednotný. Je to zlá stratégia, povolať ľud na kraj Benjamínskeho rodu. Bojujeme alebo sa zhromaždíme? Šaul je zlý stratég. Šaul síce zvolal ľud, ale zatrúbiť na roh je akútnym povolávacím rozkazom do boja a nie na zvolanie národného zhromaždenia. Tým ohrozil celé vojsko i seba.

5-12. verše: Filištínci odpovedali na Jonatánovu drzosť. Počet ich vojska je podobne opísaný ako prísľub daný Abrámovi, ako piesok na brehu mora. Už zhromaždenie takejto bojovej línie je náznakom toho, že Filištínci sú pripravení na všetko. Oni sa už rozhodli. Oni sa už zberajú. Oni sú už pripravení. Územie na východ od Jordánu prináleží kmeňu Gád, o tom sa zmieňuje Štvrtá Kniha Mojžišova 34. kapitola 14. verš: „*Kmeň Rúbenovcov a kmeň Gádovcov totiž už dedičný podiel pre svoje otcovské rody dostali.*” (IVMojž 34,14) Šaul najprv dáva pokyn na vyčkávanie. Kráľ taktizuje, ale je nesmierne riskantné vyčkávať. Šaulovi sa začína rozpadávať vojsko a práve preto idú do najtuhšieho boja. Najprv však potrebuje Hospodinovu podporu a prinesenie obetí. Zápalná obeta je darom Božím. K tomu prináleží patričná hostina. Šaul tým chcel zabezpečiť prísahu pred Hospodinom, ale i prísahu vojska, ale prinesenie obety si vyhradil Samuel. Šaul však na nikoho nečaká. V druhej časti obety sa však objavil Samuel. Šaul vychádza a požehnáva ho. Priateľsky ho pozdravil. Samuel však obžaluje Šaula, čo to spravil. Šaul sa obhajuje, že konal na základe zrelej úvahy. Neprijíma Samuelovu výčitku, ale vytýka mu neskorý príchod. Šaul a jeho úmysel bol dobrý, ale v skúške neobstál. Mal vyčkať. Kráľ Izraela sa nemôže opierať o taktiku a o vojenské výpočty a kalkulácie. Božie príkazy sú prvoradé a nie naše úmysly. Autonómna politika kráľa v Izraeli neobstojí, lebo Boh je kráľom Izraela. Kto je kráľom v našom živote počas súžení a vážnych bojov? Obstojíme vo viere v Pána Ježiša Krista? Vyčkáваме na Kráľa s trňovou korunou alebo konáme ako Peter so šablou v ruke? 33. žalm sa takto zmieňuje o postoji Božieho ľudu: „*Naša duša očakáva Hospodina, on je naša pomoc a náš štít.*” (Ž 33,22) Očakávaj na Pána, lebo jedine On je naša pomoc.

13-18. verše: Začínajúca dráha kráľa Šaula sa práve preto končí katastrofou. Šaul sa zdráhal: „čo iné mi zostalo, veď som konal, ako som vedel.“ Šaulovi chýbala trpezlivosť a rozvážnosť. Skúšobná doba prvého kráľa Izraela sa končí fiaskom, pritom mohol byť kráľom na veky. Ukázalo sa, že nie je schopný byť kráľom. Samuel neskrýva pred Šaulom, že Hospodin si už vybral človeka podľa srdca. Srdce je tu chápané nie ako zdroj emócií, ale ako sídlo rozumu a vôle. On bude novým vojvodom a vodcom. O ňom je už rozhodnuté. Jednanie kráľa je u Pána znamením zmeny, lebo Jeho srdce sa zdráhalo. Nastane výmena. Vodcom Izraela sa stane muž podľa srdca. Samuel nečaká na Šaulovo vyjadrenie. Odchádza bez rozlúčenia. Šaul sa presúva z Gilgálu do Gibey a jeho vojsko v počte 600 mužov nastúpi na bojovú líniu. Kráľ však stráca podporu Hospodina. Hospodin sa od neho odvrátil. Ľud sa pripravil na boj proti presile Filištíncov. Mikmas a Geba sú od seba vzdialené asi jeden / dva kilometre, ale medzi nimi leží hlboká roklina. Zaútočiť je nemožné. Údolím sa nedá, a neodvážia sa ani Filištínci. Zákopová vojna sa začína, ale filištínsky oddiel napreduje na sever, na východ a na západ. Prestupujú na územie kmeňa Efrajim. Filištínci sa však nevydajú na juh, kde sú

Hebreji. Boh vedie tento boj. Nie Šaul a nie Filištínci. Miesto bitky je miestom neprekonateľným. Stvoriteľ vie, prečo je Jeho ľud na tomto mieste. Hospodin vie, prečo je Jeho ľud práve tu. Čo je nemožné človeku, to je možné Bohu. On je kráľ. Nedá sa ujsť. Nedá sa utiecť z miesta činu. Nedá sa.

19-23. verše: Posledné verše hovoria o presile nepriateľa. Filištínci boli pokročilejší. Oni si strážili monopol na spracovanie železa. Odstránili železo z územia Izraela. Izraeliti boli nútení na dovoz železa a tým obmedzení pri výrobe zbraní. Priemerný Izraelita si nemohol dovoliť zbrane zo železa, len kráľ a jeho syn mali, ale to je nepostačujúce. Výzbroj izraelská je na mizine. Boh už tu hovorí o zázraku následného víťazstva nad Filištíncami. Váhové jednotky v biblickom texte sú znakom toho, že kúpna sila v Izraeli bola nízka. Ceny za nákup či oprava poľnohospodárskeho náradia stáli veľa peňazí. Pohybovali sa v rozpätí medzi 7,2 až 11,5 gramov striebra. Je to nemysliteľná čiastka pre človečika v Izraeli. Vojensky a mocensky prevaha Filištíncov je jednoznačná. Len kráľ a jeho syn mali výzbroj Filištíncov. Vojsko vyvoleného ľudu bolo neozbrojené, ale to nepomohlo k víťazstvu a nič dobrého neveštilo pre Izrael. Presun Filištíncov znamená hrozbu pre Izrael. Presúva sa mohutné vojsko. Namiesto zbraní a namiesto presunu však treba pozerať vyššie. K nim sa stavia Boh. Nezáleží na kvalite zbraní a na ich počte, ale na pomoci Pánovej. Hospodin sa však už rozhodol. Jeho voľba je jednoznačná. Ten, kto nedbá na Jeho príkazy a nejedná podľa Jeho slov, ten sa môže pozerať na hocičo, na vyspelosť pohanov, na strategické body priesmyku, na nemotornosť vlastných, on je prekážkou k víťazstvu. Boh je činný v skutkoch a v slovách.

Biblický text: List apoštola Pavla Rimanom 8. kapitola 18-30.veršov: *„Usudzujem totiž, že utrpenia terajšieho času sa nedajú ani porovnať s budúcou slávou, ktorá sa má na nás zjaviť. Lebo stvorenstvo túžobne očakáva zjavenie Božích synov. Stvorenstvo nebolo totiž podrobené pomínuteľnosti z vlastnej vôle, ale skrze toho, ktorý ho podrobil. Trvá však nádej, že aj samo stvorenstvo bude oslobodené z otroctva skazy do slobody a slávy Božích detí. Vieme totiž, že všetko stvorenstvo až doteraz spoločne vzdychá a spoločne trpí pôrodné bolesti. A nielen to, ale aj my, ktorí máme prvotiny Ducha, sami v sebe vzdycháme a očakávame adoptívne synovstvo, čiže vykúpenie svojho tela. Lebo v nádeji sme boli spasení. Ale nádej, na ktorú možno pozerať, nie je nádejou. Veď či niekto dúfa v to, čo vidí? Ak však dúfame v to, čo nevidíme, trpezlivo to očakávame. Takisto aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti. Veď nevieme ani to, za čo sa máme modliť. Ale sám Duch sa za nás prihovára nevysloviteľnými vzdychmi. Ale ten, čo skúma srdcia, pozná zmýšľanie Ducha, lebo sa prihovára za svätých tak, ako chce Boh. Vieme, že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha, ktorí sú povolani podľa jeho predsavzatia. Lebo ktorých vopred poznal, tých aj predurčil,*

aby boli podobní obrazu jeho Syna, aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi. A tých, čo predurčil, tých aj povolal, a tých, čo povolal, tých aj ospravedlnil, a ktorých ospravedlnil, tých aj oslávil."

Milí bratia a drahé sestry v Pánovi Ježišovi!

18-27. verše: Rozhodujúca bitka na Golgotskom kríži bola prevedená. Kristovo víťazstvo je isté. Ale ešte nie je koniec boja. Ešte nepriateľ sa stále pýši a cíti sa v sláve. Výsadou tých, ktorí veria, je nádej, ktorá vie akým účelom čaká, aj napriek tomu, že to ešte nevidí. Tu a teraz, ba dokonca aj vtedy, keď sa to naplní. Teda vždy v plnosti viery a nádeje. Apoštol Pavol je pevne rozhodnutý, on to neprežíva, on nad tým nešpekuluje, on nad tým nerozmýšľa, on verí v Boha Všemohúceho. Z toho postupne vyklíči a rastie trpezlivosť i v utrpeniach, ktorú kresťania nesú jednak pre Krista, a jednak spolu prežívajú so všetkými ostatnými. Teraz sa ešte tak vidí, že Ježiš Kristus nie je v plnosti svojej moci, prechádzame všelijakými bôľmi a žiaľmi, ale len plná prítomnosť Krista ako svetla sveta môže premôcť osteň smrti. (viď. IK 15,55-56) Jeho sláva je väčšia ako náš bôľ a všetky naše trápenia. K tejto sláve sa nesie uvedomelá i neuvedomelá túžba stvorenstva. Sláva Kristova je už naša. Sláva Kristova je už prítomná od toho času, čo bola vtelená do tela Ježiša Krista. Teraz je to ešte neviditeľné a nehmatateľné, ale vierou a nádejou prijateľné. Čo nás charakterizuje? Opak toho, čo nám Hospodin prisľúbil. Opak slávy, teda pominuteľnosť, otroctvo, skaza a vzdychanie. Všetko kvôli vlastným hriechom. Sám teda nič nevieme zacieliť, Boh koná, preto budme vytrvalí, pribojní, vzmužme sa a verme. Vytrvalosť nášho boja viery prináša pomoc celému svetu. Ale čo prináša pomoc nám? Modlitba ako volanie Božích detí k Otcovi skrze Ducha Svätého. To je právo, ale i povinnosť synov, teda dedičov skrze Ježiša Krista, nášho Pána. Využime ju v každom čase a užívajme ju ako dostupný liek na naše rany, ktoré pretrpíme tu na tejto zemi ešte aj v súčasnosti. Voláť na Pána nie je samozrejmosťou. Nevieme sa modliť tak, aby sme uviedli to, čo je pre nás prospešné. Modliť sa v mene Pána Ježiša Krista nie je samozrejmosťou. Vžívajme Pánovo meno, aby nás On naplnil trpezlivým, nádej plným očakávaním príchodu Jeho kráľovstva vo vytrvalej a vyznávačskej viere. Boh Duch Svätý nám dáva slová a činí naše životy tým, čím to v skutočnosti má byť. On nás učí k skutočnej potrebe, lebo ani o vlastných potrebách nemáme poňatia. Všetci sa modlia v nebi i my sa modlime na zemi, aby naše potreby boli riešené Hospodinom nebies. On pozná naše srdcia a rieši ich stav.

Ako? Nepochopiteľne, ale vedomie ako o tom čítame v Písme Svätom:

„Zbormajstrovi. Dávidov žalm. Hospodin, ty ma skúmaš a poznáš. Ty vieš o mne, či si sadám a či vstávam, i môj úmysel zďaleka poznáš. Ty pozoruješ, či chodím, či ležím, o všetkých mojich cestách vieš. Ešte nemám slovo na jazyku a ty, Hospodin, už vieš, čo chcem povedať. Obkľučuješ ma zo všetkých strán, svoju

ruku kladiš na mňa. Žasnem nad tvojím poznaním, je privysoko, nedosiahnem ho.“ (Ž 139,1-6)

„Ja, Hospodin, skúmam srdce a skúšam obličky, aby som každého odmenil podľa jeho ciest, podľa ovocia jeho skutkov. [...] Uzdrav ma, Hospodin, a budem uzdravený, zachráň ma a budem zachránený, lebo ty si moja chvála.“ (Jer 17,10.14)

„Toto hovorí Amen, verný a pravdivý svedok, počiatok Božieho stvorenia: Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený, ani horúci. Kiežby si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, vyplujem ťa zo svojich úst. Veď hovoríš: Som bohatý, zbohatol som, nič nepotrebujem, a nevieš, že si biedny, úbohý, chudobný, slepý a nahý. Radím ti, aby si si odo mňa kúpil zlato prepálené ohňom, a tak zbohatol, i biele rúcho, a tak sa zaodel a nebolo vidieť hanbu tvojej nahoty; a masť na pomazanie očí, aby si videl. Ja všetkých, ktorých milujem, karhám a prísne vychovávam. Buď teda horlivý a kajaj sa! Hľa, stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem ješť s ním a on so mnou.“ (Zjav 3,14-20)

28-30. verše: Kto miluje Boha Otca nášho, zabúda na seba. Jeho vôľa ustupuje a postupne odovzdá priestor vôli Božej. A práve v tejto náuke viery sa ukáže, ako dobre s nami zaobchádza Pán a ako dobre o nás Pán Boh zmýšľa. Aký pevný plán pojal pre cestu spásy a aký cieľ určil. Počiatok i cieľ tejto cesty sú v nebi. Táto cesta však vstupuje do priestoru a času našej Zeme v Synovi Božom, ktorý sa stáva naším bratom skrze svojho evanjelia lásky a prijatia až do skonania sveta. Tu a teraz sme aj my volaní na stranu Ježiša Krista, aby sme u Boha získali odpustenie hriechov a boli obdarení slávou. Týmto pohľadom viery už prenikáme mimo priestoru a času tejto zeme, za hranice poznania, kde je náš život zaistený v Kristovi. On je Pánom nad svetmi. On má moc zapáliť naše srdcia. On má moc darovať náchylnosť k počutiu, prijatiu a konaniu Jeho Slova. On má moc, aby všetko napomáhalo v našom živote k zdaru cesty spásy a milosti. On má moc, aby nad nami nevejú vetry odporu a nevztýčia sa vlny búrenia sa. Nech On drží kormidlo našej lodičky v ruke a vedie svojou úzkou cestou do bezpečného prístavu.

Záverečná modlitba: Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Neochvejne sa pridržajme nádeje, ktorú vyznávame, lebo ten, čo nám dal prisľúbenia, je verný.“ (Žid 10,23) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 537: „Pod' k Ježišovi, pod' ešte dnes,...“